अनंतरं वसिष्ठगमनानंतरं ॥ गौतमःप्रत्यपूरयद्वसिष्ठकर्तव्यं होत्रार्त्विज्यं राज्ञइतिशेषः ॥ ११ ॥ तान्विप्रानन्यादीनित्यर्थः ॥ १२ ॥ १३ ॥ तदंतरं वसिष्ठेनप्रतीक्षणीयमि त्युक्तमवकाशंगौतमेनपूरितमपश्यत् कर्तव्यमार्त्विज्यं गौतमेनक्रियमाणमपश्यदित्यर्थः ॥ १४ ॥ निद्रयापहृतः असमाप्तेएवसत्रेइतिभावैः ॥ १५ ॥ १६ ॥ माम

अनंतरंमहाविप्रोगौतमःप्रत्यपूरयत् ॥ वसिष्ठोपिमहातेजाइंद्रयज्ञमथाकरोत् ॥ ११ ॥ निमिस्तुराजाविप्रांस्तान्समानीयनराधिपः ॥ अयजद्धिमवत्पार्श्वेस्वपुरस्यसमीपतः ॥ १२ ॥ पंचवर्षसहस्राणिराजादीक्षामथाकरोत् ॥ इंद्रयज्ञावसानेतुवसिष्ठोभगवानृषिः ॥ ॥ १३ ॥ सकाशमागतोराज्ञोहोत्रंकर्तुमनिंदितः ॥ तदंतरमथापश्यद्गौतमेनाभिपूरितं ॥ १४ ॥ कोपेनमहताविष्टोवसिष्ठोब्रह्मणःसुतः ॥ सराज्ञोदर्शनाकांक्षीमुहूर्तंसमुपाविशत् ॥ तस्मिन्नहनिराजर्षिर्निद्रयापहृतोभृशं ॥ १५ ॥ ततोमन्युर्वसिष्ठस्यप्रादुरासीन्महात्मनः ॥ अदर्शनेनराजर्षेर्व्याहर्तुमुपचक्रमे ॥ १६ ॥ यस्मात्त्वमन्यंवृतवान्मामवज्ञायपार्थिव ॥ चेतनेनविनाभूतोदेहस्तेपार्थिवैष्यति ॥ १७ ॥ ततःप्रबुद्धोराजातुश्रुत्वाशापमुदाहृतं ॥ ब्रह्मयोनिमथोवाचसराजाक्रोधमूर्छितः ॥ १८ ॥ अजानतःशयानस्यक्रोधेनकलुषीकृतः ॥ उक्तवान्ममशापाग्निंयमदंडमिवापरं ॥ १९ ॥ तस्मात्तवापिब्रह्मर्षेचेतनेनविनाकृतः ॥ देहःससुचिरप्रख्योभविष्यतिनसंशयः ॥ ॥ २० ॥ इतिरोषवशादुभौतदानीमन्योन्यंशपितौनृपद्विजेंद्रौ ॥ सहसैवबभूवतुर्विदेहौतत्तुल्याधिगतप्रभाववंतौ ॥ २१ ॥ इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये उत्तरकांडेपंचपंचाशःसर्गः ॥ ५५ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ रामस्यभाषितंश्रुत्वालक्ष्मणःपरवीरहा ॥ उवाचप्रांजलिर्भूत्वाराघवंदीप्ततेजसं ॥ १ ॥

वज्ञायेत्यस्य स्वपिषिचेतिशेषः ॥ चेतनेनविनाभूतः मृतइत्यर्थः ॥ एष्यति भविष्यति ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ चेतनेनविनाकृतोमृतः सुचिरा प्रख्या शोभायस्यसः ॥ २० ॥ तदितिब्रह्मनाम ब्रह्मणस्तुल्यं तुल्यतयाअधिगतः प्राप्तोयःप्रभावस्तद्वंतौ ब्रह्मतुल्य प्रभावाविति यावत् ॥ २१ ॥ इतिश्रीरामाभिरामेश्रीरामीयेवाल्मीकीये उत्तरकांडे पंचपंचाशःसर्गः ॥ ५५ ॥ ॥ ७ ॥ अथत्यक्तदेहयोः पुनर्देहप्राप्तिप्रश्नोत्तरेरामस्येति ॥ १ ॥